

Polsko - Niemieckie Transgraniczne Centrum Dziedzictwa Naturalnego i Kulturowego Regionu Doliny Środkowej Odry
Deutsch - Polnisches Grenzübergreifendes Zentrum für Natur- und Kulturerbe der Erlebnisregion Mittleres Odertal

1 Landhof Liepe Ośrodek Landhof Liepe

Der Landhof Liepe ist ein einstiges Forstgut der königlichen Oberförsterei zu Potsdam, welcher unter der Trägerschaft des EJF (Evangelisches Jugend- und Fürsorgewerk) steht. Er ist landschaftlich sehr idyllisch in dem früheren Fischerdorf Liepe gelegen. In der nahen Umgebung befinden sich auch spannende Ausflugsziele, wie das Schiffsbauwerk. Mit Mitteln der Europäischen Union wurde er zu einer deutsch-polnischen Bildungs- und Begegnungsstätte ausgebaut. Hier finden zahlreiche deutsch-polnische Projekte und Veranstaltungen für Kinder und Jugendliche statt. Landhof Liepe to dawna posiadłość leśna królewskiego nadleśnictwa w Poczdamie. Obecnie ośrodek prowadzony jest przez EJF (Evangelisches Jugend- und Fürsorgewerk). Położony w bardzo idyllicznej lokalizacji, w dawnej wiosce rybackiej Liepe. W pobliżu znajdują się interesujące cele wycieczek, takie jak podnośnia statków. Dzięki dofinansowaniu z Unii Europejskiej ośrodek został przekształcony w polsko-niemieckie centrum edukacji spotkań. Odbywają się tu liczne polsko-niemieckie projekty i imprezy dla dzieci i młodzieży.

2 Schiffshebewerk in Niederfinow Podnośnia statków w Niederfinow

Das am 21. März 1934 in Betrieb genommene Schiffshebewerk Niederfinow ist das älteste noch arbeitende Schiffshebewerk Deutschlands. Es liegt am östlichen Ende des Oder-Havel-Kanals in Niederfinow/Brandenburg und überwindet den Höhenunterschied von 36 Metern. Im Dezember 2007 erhielt es die von der Bundesingenieurkammer erstmals verliehene Auszeichnung „Historisches Wahrzeichen der Ingenieurbaukunst in Deutschland“. Parallel zum bisherigen Hebewerk wurde das Schiffshebewerk Niederfinow Nord, das für größere Schiffe geeignet ist, errichtet. Er wurde am 4. Oktober 2022 eingeweiht.

Podnośnia statków Niederfinow, uruchomiona 21 marca 1934 roku jest najstarszą, wciąż działającą podnośnią statków w Niemczech. Znajduje się ona na wschodnim końcu kanału Odra-Havel w Niederfinow/Brandenburgii i pokonuje różnicę wysokości 36 metrów. W grudniu 2007 r. została po raz pierwszy wyróżniona przez Federalną Izbę Inżynierów odznaczeniem „Historyczny zabytek budownictwa lądowego w Niemczech”. Równoległe do poprzedniej windy zbudowano północną podnośnię statków Niederfinow, która jest przystosowana do obsługi jeszcze większych statków. Jej inauguracja nastąpiła 4 października 2022 roku.

3 Kloster Chorin Klasztor w Chorinie

Das ehemalige Zisterzienserkloster Chorin liegt im brandenburgischen Landkreis Barnim malerisch eingebettet hinter dem Weinberg an einem See. Es wurde 1258 von askanischen Markgrafen gegründet und hatte weitreichende Bedeutung in deren Einflussgebiet. Hoch ragen die roten Backsteinmauern empor und können es mit dem alten Baumbestand im Park aufnehmen. Chorin ist daher ein Schlüsselwerk der norddeutschen Backsteingotik. Viele weitere Kirchenbauten der näheren und fernerer Umgebung wurden nach dem Vorbild der Choriner Zisterzienserkirche errichtet. Heute finden Ausstellungen, Konzerte Kulturveranstaltungen, Führungen und spirituelle Angebote auf dem Klostergelände statt.

Dawny klasztor cystersów w Chorinie znajduje się w powiecie barmimskim w Brandenburgii i jest malowniczo usytuowany nad jeziorem za wzgórzem winnicy. Został on ufundowany w 1258 roku przez margrabiów Ascan i miał daleko idące znaczenie w ich strefie wpływów. Mury z czerwonej cegły górują wysoko i mogą rywalizować ze starymi drzewami w parku. Chorin jest więc kluczowym dziełem północnoniemieckiego gotyku ceglano. Wiele innych budynków kościelnych w bliższej i dalszej okolicy było wzorowanych na chorinowskim kościele cystersów. Dziś na terenie klasztoru odbywają się wystawy, koncerty, imprezy kulturalne, zwiedzanie z przewodnikiem i spotkania o charakterze duchowym.

Partnerzy projektu Projektpartner
Miejscowości Ortlichkeiten
Rzeka Odra Fluss Oder

Centrum Dębno PL
ul. Młokwiczka 43
74 - 400 Dębno
e-mail: biuro@debnocentrum.pl
www.debnocentrum.pl

EJF gemeinnützige AG
Landhof Liepe
Grüfthof 1, 10648 Liepe
Tel: +49 (0) 33 362 (9) 92-90 (włoski/Belgia)
e-mail: ml@landhof-liepe.de
Fax: +49 (0) 33 362 (9) 22-13
Email: international@ejf.de

13 Polsko – Niemieckie Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Dębnie Deutsch-polnisches Zentrum für Kulturerbe in Dębno

Dawna willa fabrykancka, która w 2022 roku została odrestaurowana. To teraz architektoniczna perełka w Dębnie. Mieści się w niej Polsko-Niemieckie Transgraniczne Centrum Dziedzictwa Naturalnego i Kulturowego Regionu Doliny Środkowej Odry. Powstało, aby promować walory turystyczne, kulturowe, architektonicznych, krajobrazowych i naturalnych po stronie polskiej i niemieckiej.

To miejsce, które ma skupiać animatorów kultury, rękodzielników, wytwórców produktów regionalnych oraz budować ich sieć, aby mogli dzielić się swoimi umiejętnościami i wymieniać doświadczenia.

Eine ehemalige Fabrikantenvilla, die im Jahr 2022 restauriert wurde. Heute ist es ein architektonisches Schmuckstück in Dębno. Es beherbergt das Polnisch-Deutsche Grenzübergreifende Zentrum für Natur- und Kulturerbe der Region Mittleres Odertal. Sie wurde gegründet, um die touristischen, kulturellen, architektonischen, landschaftlichen und natürlichen Werte auf polnischer und deutscher Seite zu fördern. Es ist ein Ort, an dem Kulturschaffende, Handwerker und Erzeuger regionaler Produkte zusammenkommen und ihr Netzwerk aufbauen können, damit sie ihre Fähigkeiten und Erfahrungen austauschen können.

14 Jezioro Ostrowieckie Ostrowieckie-See

Warto odwiedzić, ze względu na szczególne piękno krajobrazu, największe w gminie, malowniczo położone jezioro o powierzchni lustra wody 121 ha i głębokości 7,5 m. W obrębie jeziora, na wyspie, znajduje się rezerwat „Czapli Ostrow”, z siedliskiem czapli siewej. Przy jeziorze znajduje się dogodne miejsce biwakowe z infrastrukturą rekreacyjną. Der größte See der Gemeinde, malerisch gelegen, mit einer Wasserfläche von 121 ha und einer Tiefe von 7,5 m, ist wegen seiner besonderen landschaftlichen Schönheit einen Besuch wert. Innerhalb des Sees, auf einer Insel, befindet sich das Reservat „Czapli Ostrow“, in dem der Graureiher zu Hause ist. Am See gibt es einen bequemen Campingplatz mit Erholungseinrichtungen.

15 Skansen w Krężelinie Freilichtmuseum in Krężelin

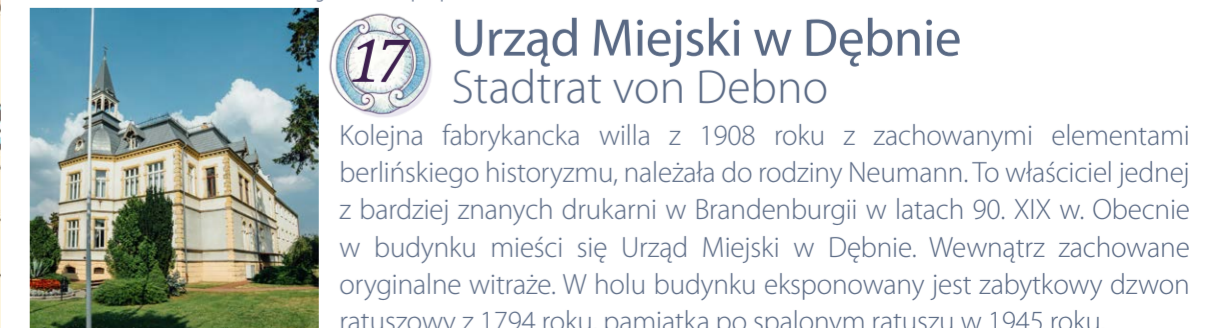
Można powiedzieć, iż jest to muzeum na wolnym powietrzu. Obiekty i sprzęty eksponowane w skansenie pochodzą z obszaru gminy Dębno. Wszystkie pozyskane od dawnych i obecnych mieszkańców tych ziem. Znajduje się tam wiele maszyn, urządzeń i narzędzi używanych w rolnictwie, hodowli, młynarstwie, kowalstwie, czyli wszystko czym posługiwano się na wsi kilkadziesiąt, a nawet i sto lat temu. Wizyta w skansenie możliwa po ustaleniu terminu wizyty przez telefon u sołtyśa wsi.

Man kann sagen, dass es ein Freilichtmuseum ist. Objekte und die im Freilichtmuseum ausgestellten Geräte stammen aus dem Gebiet der Gemeinde Dębno. Alle stammen von früheren und heutigen Bewohnern dieser Länder. Es gibt viele Maschinen, Geräte und Werkzeuge, die in der Landwirtschaft, in der Viehzucht, in der Müllerei, in der Schmiedekunst verwendet werden, d. h. alles, was auf dem Lande über Jahrzehnte oder sogar Jahrhunderte hinweg benutzt wurde. Auf dem Lande vor einigen Dutzend oder gar hundert Jahren. Ein Besuch des Freilichtmuseums ist möglich nach telefonischer Voranmeldung beim Bürgermeister der Gemeinde.

16 Biblioteka Publiczna w Dębnie Öffentliche Bibliothek Dębno

Biblioteka mieści się w zabytkowej willi fabrykanckiej z ok. 1897 roku. Posiada wyjątkowe zachowane wnętrza z oryginalnymi elementami stolarstwa i wyposażenia. To centrum kultury w Dębnie. Czytelnicy mogą korzystać z bogatego księgozbioru, preżnie działa oddział dla dzieci, jest też miejsce dla regionalistów i Dyskusyjny Klub Książki. Są tu realizowane liczne warsztaty, spotkania, wystawy, konkursy, promocja książek. Zasiadająca Biblioteka jest wysoko oceniana w Rankingu Bibliotek Rzeczpospolitej.

Die Bibliothek ist in einer historischen Fabrikantenvilla aus der Zeit um 1897 untergebracht. Es verfügt über eine außergewöhnlich gut erhaltene Innenausstattung mit originalen Holzarbeiten, Gemälden und Möbeln. Es ist das Zentrum der Kultur in Dębno. Lesern und Leser können sich an der umfangreichen Büchersammlung bedienen, es gibt eine lebendige Kinderabteilung, einen Platz für Regionalisten und einen Diskussionsbuchclub. Es gibt zahlreiche Workshops, Treffen, Ausstellungen, Wettbewerbe und Buchpräsentationen. Für ihre Aktivitäten wurde die Bibliothek im Bibliotheksranking von Rzeczpospolita hoch bewertet.

17 Urząd Miejski w Dębnie Stadtrat von Dębno

Kolejną fabrykancką willą z 1908 roku z zachowanymi elementami berlińskiego historyzmu, należała do rodziny Neumann. To właściciel jednej z bardziej znanych drukarni w Brandenburgii w latach 90. XIX w. Obecnie w budynku mieści się Urząd Miejski w Dębnie. Wewnątrz zachowane oryginalne witraże. W holu budynku eksponowany jest zabytkowy dzwon ratuszowy z 1794 roku, pamiętka po spalonym ratuszu w 1945 roku.

Eine weitere Fabrikvilla von 1908 mit erhaltenen Elementen des Berliner Historismus, die der Familie Neumann gehörte. Sie war in den 1890er Jahren Eigentümersin einer der bekanntesten Druckereien in Brandenburg. Heute ist in dem Gebäude das Rathaus von Dębno untergebracht. Im Inneren sind die ursprünglichen Glasfenster erhalten geblieben. Im Foyer des Gebäudes ist die historische Rathausglocke von 1794 ausgestellt, ein Andenken an das 1945 abgebrannte Rathaus.

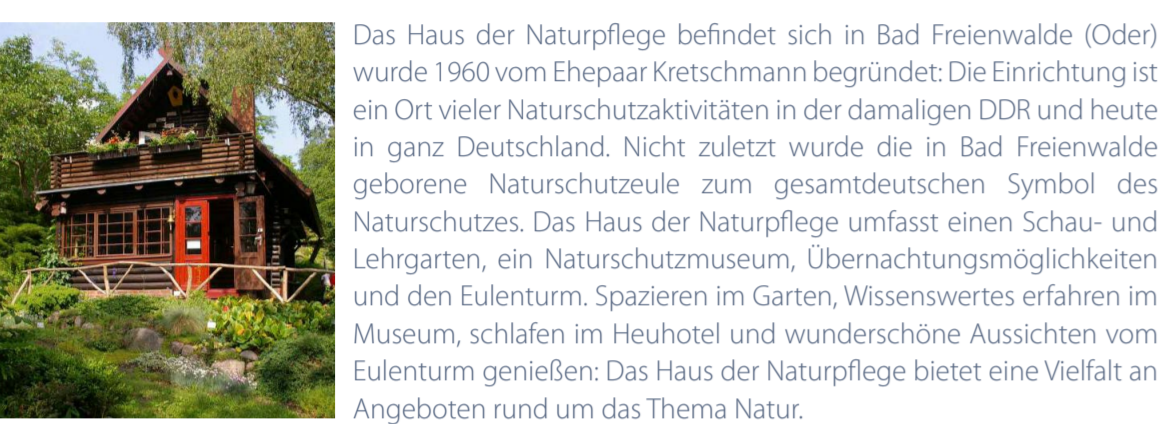

4 Theater am Rand in Zollbrücke

Das Theater am Rand liegt am östlichen Rand Deutschlands, in Zollbrücke an der Oder. Der Schauspieler Thomas Rühmann und der Akkordeonist Tobias Morgenstern betreiben das Privattheater an der Oder schon seit . Sie spielen Stücke nach literarischen Vorlagen, oft mit eigens komponierter Musik. Dazu kommen viele Gastkünstlerinnen mit Lesungen, Theaterprojekten und Kindervorstellungen. Regelmäßig gastieren bekannte Musikerinnen, vor allem mit Jazz und Swing. Ein Höhepunkt ist das jährliche Internationale Akkordeonfestival mit jungen, innovativen Künstler*innen. Jeden Sommer findet das deutsch-polnische Singer-Songwriter-Festival LiederLauschen am Rand statt.

Teatr na Krawędzi znajduje się na wschodnim skraju Niemiec, w Zollbrücke nad Odrą. Aktor Thomas Rühmann i akordeonista Tobias Morgenstern prowadzą prywatny teatr nad Odrą już od roku . Wykonują spektakle oparte na tekstach literackich, często z muzyką, którą sami skomponowali. Przyjeżdża tu również wielu artystów z gościnnymi odczytami, projektami teatralnymi i spektaklami dla dzieci. Znani muzycy regularnie występują gościnnie, zwłaszcza z muzyką jazzową i swingową. Atrakcją jest coroczny Międzynarodowy Festiwal Akordeonowy z udziałem młodych, innowacyjnych artystów. Każdego lata na obrzeżach odbywa się polsko-niemiecki festiwal singer-songwriterów LiederLauschen.

5 Haus der Naturpflege in Bad Freienwalde

Das Haus der Naturpflege befindet sich in Bad Freienwalde (Oder) wurde 1960 vom Ehepaar Kretschmann begründet: Die Einrichtung ist ein Ort vieler Naturschutzaktivitäten in der damaligen DDR und heute in ganz Deutschland. Nicht zuletzt wurde die in Bad Freienwalde geborene Naturschutzleute zum gesamtdeutschen Symbol des Naturschutzes. Das Haus der Naturpflege umfasst einen Schau- und Lehrgarten, ein Naturschutzmuseum, im Übernachtungsmöglichkeiten und den Eulenturm. Spazieren im Garten, Wissenswertes erfahren im Museum, schlafen im Heuhotel und wunderschöne Aussichten vom Eulenturm genießen: Das Haus der Naturpflege bietet eine Vielfalt an Angeboten rund um das Thema Natur.

Dom Ochrony Przyrody znajduje się w Bad Freienwalde nad Odrą i został założony w 1960 roku przez małżeństwo Kretschmannów. Instytucja ta jest miejscem wielu działań związanych z ochroną środowiska w bylej NRD, a obecnie w całych Niemczech. Wreszcie urodzona w Bad Freienwalde Sowa Ochrony Przyrody stała się ogólnoniemieckim symbolem ochrony środowiska. W skład Domu Ochrony Przyrody wchodzi ogród pokazowo-dydaktyczny, muzeum ochrony środowiska, miejsca noclegowe oraz wieża sów. Dom oferuje różnorodne zajęcia o tematyce przyrodniczej, m.in.: spacery po ogrodzie, poznanwanie ciekawostek w muzeum, spanie w hoteliku na sianie i podziwianie wspaniałych widoków z Wieży Sów.

6 Ökodorf Brodowin Ekowioska Brodowin

Das Ökodorf Brodowin ist ein Ortsteil der Gemeinde Chorin im Landkreis Barnim in Brandenburg. Es zählt mit einer Anbaufläche von über 1200 ha Ackerland und 30 ha Gemüseanbau, 260 Milchkühen, 220 Milchziegen, einer hofeigenen, gläsernen Molkerei und über 400 Hühnern zu den großen Demeter-Betrieben Europas. Bereits 1991 gegründet, gehört der Betrieb zu den Bio-Pionieren Ostdeutschlands. Im Bio-Fachhandel zählt „Ökodorf Brodowin“ zu den großen Regionalmarken Brandenburgs. Vor Ort befindet sich ein Bioladen mit hofeigenen Produkten sowie ein kleines Restaurant. Somit ist es vor allem bei Familien ein beliebtes Ausflugsziel.

Wieś ekologiczna Brodowin to miejscowość w gminie Chorin w powiecie barnimskim w Brandenburgii. Jest to jedno z największych gospodarstw Demeter biodynamicznych w Europie, z ponad 1200 ha gruntów ornych i 30 ha pól warzywnych, 260 krów mlecznych, 220 kóz mlecznych, własną szklaną mleczarnią i ponad 400 kurami. Założone w 1991 roku gospodarstwo jest jednym z pionierów ekologicznych we wschodnich Niemczech. W handlu ekologicznym „Ökodorf Brodowin” jest jedną z głównych marek regionalnych Brandenburgii. Na miejscu znajduje się sklep ekologiczny z produktami własnymi oraz mała restauracja. Dzięki temu jest to popularny cel wypraw, szczególnie dla rodzin.

7 Flußgott Viadrus Bóg rzeki Odry -Viadrus

Viadrus ist der Name des Flussgottes der Oder und des Flusses selbst. Der Odergott wird durch eine rote Stahlblechfigur versinnbildlicht. Diese Figur steht auf dem Feldherrenhügel in Neulewin im Ortsteil Güstebieser Loose gegenüber der Anlegestelle der Fähre. Die Blickrichtung des Odergottes Viadrus weist nach Norden, Oderabwärts. Hier befinden sich im Frühjahr häufig vernässte Wiesenbereiche/Flachwasserzonen, in denen entsprechende Arten zu beobachten sind, die als Zugvögel hier Rast machen. Vom asphaltierten Radweg auf der Deichkrone aus ist die Beobachtung gut möglich.

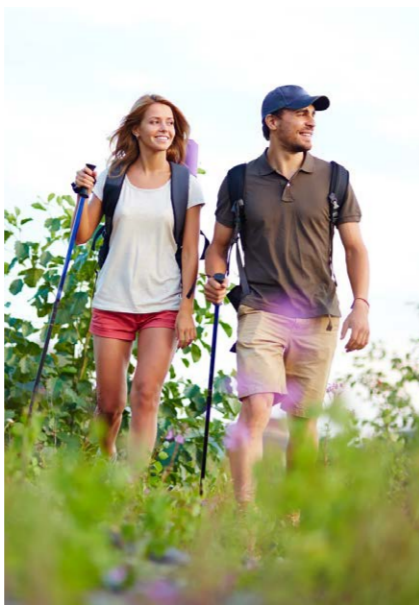
Viadrus to imię rzeczego boga Odry i samej rzeki. Symbolizuje go figura wykonana z czerwonej stalowej płyty. Stoi ona na Feldherrenhügel w Neulewin w dzielnicy Güstebieser Loose naprzeciwko przystani promowej. Kierunek patrzenia Viadrusa, boga Odry, wskazuje na północ, w dół rzeki od Odry. Tutaj wiosną, często występują podmokłe obszary łąkowe/strefy zalane rzeką, gdzie można zaobserwować różne gatunki ptaków wędrownych, odpoczywających tu podczas swoich wędrówek. Ptaki jest łatwo obserwować bezpośrednio z asfaltowej ścieżki rowerowej przebiegającej na grzbiecie wału.

8 Europabrücke Most Europejski

Die ehemalige Eisenbahnbrücke über die Oder wurde in einem deutsch-polnischen Gemeinschaftsvorhaben kofinanziert über die Europäische Union wieder hergerichtet und wird seit Juni 2022 als grenzüberschreitender Fahrrad- und Fußweg genutzt. Von der insgesamt 860 Meter langen Brücke mit Aussichtsplattform hat man einen herrlichen Blick über den Flussbereich zwischen den ehemaligen Bahnhöfen Neurüditz und Siekierki (Polen). Gemütliche Sitzecken mit Informationen zur Geschichte des Bauwerkes und zur Flora und Fauna des Odertals laden zum Verweilen ein.

Dawny most kolejowy nad Odrą został odrestaurowany w ramach wspólnego polsko-niemieckiego projektu współfinansowanego przez Unię Europejską, służy od czerwca 2022 roku jako transgraniczna ścieżka pieszo-rowerowa. Z mostu o łącznej długości 860 metrów, wyposażonego w platformę widokową, rozciąga się wspaniały widok na obszar rzeczny pomiędzy dawnymi stacjami kolejowymi Neurüditz (Niemcy) i Siekierki (Polska). Przytulne kłaczki z ławeczkami i informacjami o historii obiektu oraz florie i faunie Doliny Odry zapraszają do odpoczynku.

9 Rund um die Schorfheide

Szlak turystyczny wokół Schorfheide Ein erlebnis- und abwechslungsreicher Rundwanderweg in der Schorfheide wartet auf seine Entdeckung. 135 Kilometer, das UNESCO Weltnaturerbe Buchenwald Grumsin, das Kloster Chorin sowie weitere Highlights locken raus in den Barnim. Rund um die Schorfheide“ – das heißt Wandern auf spannenden Wegen. Die Pfade führen durch tiefe Wälder, vorbei an Seen und Fließden des Biosphärenreservat Schorfheide-Chorin sowie dem Naturpark Barnim. Am Wegesrand beeindruckten Sehenswürdigkeiten wie die Schiffshebewerke Niederfinow und für Rast und Stärkung ist auf den Etappen auch gesorgt. Beim bundesweiten Wettbewerb „Deutschlands Schönster Wanderweg 2022“ – präsentiert vom Wandermagazin - schaffte es der Fernwanderweg in der Kategorie der Mehrtagestouren auf den 3. Platz.

Na odkrycie czeka pelen wrażeń i urozmaicony okrężny szlak turystyczny w Schorfheide, liczący 135 kilometrów. Wpisana na listę światowego dziedzictwa przyrodniczego UNESCO - Puszcza Bukowa Grumsin, klasztor w Chorinie i inne atrakcje zachęają do wyjazdu do krainy Barnimskie. Ścieżki prowadzą przez głębokie lasy, obok jezior i rzek Rezerwatu Biosfery Schorfheide-Chorin i Barnimskiego Parku Przyrody. Po drodze zachwyają takie zabytki, jak podnośnia statków w Niederfinow. Na poszczególnych etapach znajduje się też wiele miejsc na odpoczynek i smaczny posiłek. W ogólnokrajowym konkursie na „Najpiękniejszy szlak turystyczny Niemiec 2022” – przedstawionym przez Wandermagazin - długodystansowy szlak turystyczny wokół Schorfheide znalazł się na 3 miejscu w kategorii wycieczek wielodniowych.

10 Museum Altranft

Museum Altranft – Werkstatt für ländliche Kultur, ist eine Kulturinstitution für die Regionalentwicklung des Oderbruchs, in der regionalhistorische und gegenwartsbezogene Perspektiven miteinander verknüpft werden. Es investiert in künstlerische und kulturelle Formen der regionalen Selbstbeschreibung (Objekt, Fotografie, Text, Bild, Kunst, Theater) und nutzt dabei die Arbeitsweisen der Landschaftskommunikation. Das Museum befindet sich in Altranft, einem Ortsteil von Bad Freienwalde (Oder) in Brandenburg. Das ehemalige Herrenhaus, dessen letzte Besitzer die Familie Eschenbach war, wird heute Schloss genannt. Seit dem Jahr 1992 befinden sich hier Museumsräume des Freilichtmuseums Altranft. Seit 2016 ist es Sitz des Oderbruch Museums.

Muzeum regionu Oderbruch w Altranft - Warsztat Kultury Wiejskiej, jest instytucją kultury na rzecz rozwoju regionalnego Oderbruchu, w której łączą się regionalne aspekty historyczne i współczesne. Inwestuje ono w artystyczne i kulturowe formy samoopisu regionalnego (obiekt, fotografia, tekst, obraz, sztuka, teatr), wykorzystując metody pracy w zakresie komunikacji krajoznawczej. Muzeum znajduje się w Altranft, dzielnicy Bad Freienwalde nad Odrą w Brandenburgii. Dawny dwór, którego ostatnimi właścicielami była rodzina Eschenbach, nazywany jest obecnie zamkiem. Od 1992 roku mieszczą się w nim sale muzealne skansenu Altranft. Od 2016 roku jest tu siedziba Muzeum Oderbruchu.

11 Zoo Eberswalde

Zoo w Eberswalde Der Zoo liegt in einem Waldgebiet ca. 40 Kilometer nordöstlich von Berlin am Südrand der Stadt Eberswalde und beherbergt neben einheimischen auch exotische Tiere wie Löwen, Tiger, Geparde, Kamele, Flamingos, Kängurus, Pinguine und Affen. Besondere Attraktionen sind eine Anlage, in denen Wölfe und Bären zusammenleben und die Gletscherlandschaft, die der natürlichen Umgebung der Amurtiger nachempfunden ist. Der Zoo war mit rund 1500 Tieren in 140 Arten aus fünf Kontinenten der zweitgrößte Tiergarten im Bundesland Brandenburg. Er wurde 1958 gegründet und ist ca. 15 Hektar groß. Die Anfänge der Anlage reichen bis auf den am selben Ort 1928 gegründeten Wildpark zurück, welcher im Zweiten Weltkrieg zerstört wurde.

Zoo znajduje się na zalesionym terenie około 40 kilometrów na północny wschód od Berlina, na południowym skraju miasta Eberswalde. Zamiestniają je zarówno rodzime, jak i egzotyczne zwierzęta, takie jak lwy, tygrysy, gepardy, wielbłądy, flamingi, kangury, pingwiny i małpy. Do szczególnych atrakcji należy wybieg, w którym żyją razem wilki i niedźwiedzie oraz krajozraz lodowcowy, który jest wzorowany na naturalnym środowisku tygrysów amurskich. Z około 1500 zwierzętami, należącymi do 140 gatunków z pięciu kontynentów, zoo było drugim, co do wielkości ogrodem zoologicznym w Brandenburgii. Powstało w 1958 roku i ma powierzchnię około 15 hektarów. Początki istnienia obiektu sięgają roku 1928, kiedy w tym samym miejscu założono Park Dzikiej Przyrody, zniszczonego niestety podczas II wojny światowej.

12 Blumberger Mühle Młyn Blumberg

Das NABU-Informationszentrum Blumberger Mühle nordwestlich von Angermünde im Biosphärenreservat Schorfheide-Chorin gelegen, ist das größte und wohl auch ungewöhnlichste Informationszentrum des NABU. Mit seinen Ausstellungen, einer Naturerlebnislandschaft und dem angrenzenden Naturschutzgebiet Blumberger Teiche bietet das NABU-Zentrum beste Voraussetzungen, die Besucher über die eiszeitlich geprägte Landschaft der Uckermark mit ihrer reichen Tier- und Pflanzenwelt zu informieren. Das Zentrum wurde nach zweijähriger Bauzeit im Jahr 1997 als Naturinformations- und Erlebniszentrum eröffnet. Das nach einem Entwurf des Architekten Bernd Kühn errichtete Gebäude ist einem hohlen Baumstumpf nachempfunden. Zugleich ist die Blumberger Mühle das Hauptinformationszentrum des Biosphärenreservates Schorfheide-Chorin. Centrum informacyjne organizacji chroniącej środowisko NABU Młyn Blumberg, położone na północny zachód od Angermünde w Rezerwacie Biosfery Schorfheide-Chorin, jest największym i prawdopodobnie najbardziej niezwykłym centrum informacyjnym NABU. Dzięki swoim wystawom, krajozrazowi przyrodniczemu i przyległemu rezerwatowi przyrody Blumberdzkie Stawy centrum NABU oferuje najlepsze warunki do informowania zwiedzających o polodowcowym krajozrazie krainy Uckermark z jej bogatą florą i fauną. Centrum zostało otwarte w 1997 roku jako centrum informacji i praktycznego doświadczania przyrody. Budynek, zaprojektowany przez architekta Berndą Kühna, wzorowany jest na wydrążonym pniu drzewa. Jednocześnie Młyn Blumberg jest głównym centrum informacyjnym Rezerwatu Biosfery Schorfheide-Chorin.

18 Góra Czcibora w Cedyni

Der Berg Czcibor in Cedynia Gdy udamy się w kierunku przejścia granicznego w Osinowie Dolnym, napotkamy monumentalną rzeźbę - orla na Górze Czcibora, symbolizującą miejsce słynnej zwycięskiej bitwy Mieszka I nad wojskami margrabiego saskiego Hodona w 972 roku. Z szczytu wzgórza rozciąga się imponująca panorama na dolinę Odry. Kilka kilometrów dalej znajduje się najdalej wysunięty na zachód punkt Polski, zlokalizowany pomiędzy wsią Stary Kostrzynek a Osinów Dolny. Warto odwiedzić również niepozorny kościółek w Czachowie. Jego wnętrza skrywa niespotykane freski oraz pozostałości instrumentu organowego konstrukcji Joachima Wagnera.

Auf dem Weg zum Grenzübergang in Osinowo Dolne stoßen wir auf eine monumentale Skulptur - einen Adler auf dem Berg Czcibor, der den Ort der berühmten siegreichen Schlacht von Mieszko I. gegen das Heer des sächsischen Markgrafen Hodon im Jahr 972 symbolisiert. Von der Spitze des Hügels bietet sich ein beeindruckendes Panorama über das Odertal. Ein paar Kilometer weiter liegt der westlichste Punkt Polens zwischen den Dörfern Stary Kostrzynek und Osinów Dolny. Auch die unscheinbare Kirche in Czachów ist einen Besuch wert. In ihrem Inneren befinden sich einzigartige Fresken und die Überreste eines von Joachim Wagner entworfenen Orgelinstrument.

19 Kościół Mariacki w Chojnie

Kościół Mariacki w Chojnie to monumentalna budowla, jeden z największych gotyckich kościołów w Polsce. Jest to budowla halowa z emporą w chórze i wieńcem kaplic. Przypory wewnętrzne mają formę pilastrów i tworzą górny kruszganek. Nawa główna posiadała bogato dekorowane, krzyżowo-zebrowe gwiaździste sklepienie. Świątynia została wzniesiona w latach 1389–1407 z ciosów granitowych. W 1945 r. kościół został spalony przez Armię Czerwoną. Jego odbudowa trwa do dzisiaj. Kościół użytkowany jest obecnie jako sala koncertowa i wystawowa oraz miejsce, w którym odbywają się nabożeństwa ekumeniczne. Kościół swym majestatem i pięknem architektury ściąga do miasta artystów i turystów. O jego popularności i wartości świadczy fakt, iż znany reżyser Lars von Tier uwiecznił ruiny kościoła w nagrodzonym w Cannes filmie „Europa”.

Die Marienkirche in Chojna ist ein monumentales Gebäude, eine der größten gotischen Kirchen in Polen. Es handelt sich um einen Saalbau mit einer Empore im Chor und einem Kranz von Kapellen. Die inneren Strebepfeiler haben die Form von Pilastern und bilden die obere Galerie. Das Kirchenschiff hatte ein reich verziertes Kreuzrippengewölbe. Der Tempel wurde zwischen 1389 und 1407 aus Granitblöcken erbaut. Im Jahr 1945 wurde die Kirche von der Roten Armee niedergebrennt. Der Wiederaufbau dauert bis zum heutigen Tag an. Die Kirche wird heute als Konzert- und Ausstellungshalle sowie als Ort für ökumenische Gottesdienste genutzt. Mit ihrer Majestät und architektonischen Schönheit zieht die Kirche Künstler und Touristen in die Stadt. Von ihrer Beliebtheit und ihrem Wert zeugt die Tatsache, dass der bekannte Filmregisseur Lars von Tier die Ruinen der Kirche verewigt hat in dem in Cannes preisgekrönten Film „Europa”.

20 Prom w Mieszkowicach Fähre in Mieszkowice

Niebywałą atrakcją dla turystów jest przeprawa promowa przez Odrę – „PROM BEZ GRANIC”. Urochomiona jesienią 2007 roku, jest pierwszym promowym przejściem granicznym w Polsce i stanowi najkrótsze połączenie okolicznych miejscowości z Berlinem. Prom kursuje na trasie Gozdowice-Güstebieser Loose od kwietnia do października i zabiera na pokład 6 samochodów osobowych o masie 2,25 t oraz 20 pasażerów.

Eine besondere Attraktion für Touristen ist die Fährüberfahrt über die Oder – „PROM BEZ GRANIC“. Die im Herbst 2007 eröffnete Fährverbindung ist die erste in Polen und stellt die kürzeste Verbindung zwischen den umliegenden Städten und Berlin dar. Die Fähre verkehrt auf der Strecke Gozdowice - Güstebieser Loose von April bis Oktober und nimmt 6 PKWs an Bord 2,25 t und 20 Passagiere.

21 Geopark w Moryniu Geopark in Moryn

To znakomite miejsce do zabawy i edukacji przyrodniczej. Park powstał, aby nauczać o historii naturalnej okolicznych ziem po obu stronach Odry. Nad brzegiem jeziora Morzycko stworzono ścieżkę dydaktyczną „Aleja Gwiazd Plejstocenu” na trasie której ustawiono naturalnej wielkości modele zwierząt żyjących w epoce lodowcowej. Podczas przyjemnego spaceru ścieżkami Geoparku można spotkać mamuty, niedźwiedzia jaskiniowego, tygrysa szablozębnego i wiele, wiele innych stworzeń.

Es ist ein ausgezeichneter Ort für Spaß und Naturerziehung. Der Park wurde angelegt, um die Naturgeschichte der umliegenden Gebiete auf beiden Seiten der Oder zu vermitteln. Am Ufer des Morzycko-Sees wurde ein Lehrpfad „Allee der Sterne des Pleistozäns” angelegt, an dem lebensgroße Modelle von Tieren aus der Eiszeit aufgestellt wurden. Bei einem angenehmen Spaziergang auf den Pfaden des Geoparks können Sie Mammuts, einen Höhlenbären, einen Säbelzahn tiger und viele andere Kreaturen treffen.

22 Kaplica Templariuszy w Chwarszczanach

Templerkapelle in Chwarszczanach W połowie XIII wieku templariusze postanowili zbudować kaplicę w niepozornym miejscu. Nie cieszyli się zbyt długo swoją siedzibą, bo już w 1312 roku działalność zakonu została zawieszona, a majątek w Chwarszczanach przejął joannci. W XV wieku przez kilka lat rezydowali tam Krzyżacy. Z pewnością trudno znaleźć inną budowlę, która byłaby w posiadaniu aż trzech potężnych zakonów rycerskich. Kaplica w Chwarszczanach to unikat na skalę światową. Wokół zakonu templariuszy narosło wiele mitów i legend, dlatego budowla w Chwarszczanach przyciąga wielu turystów.

Mitte des 13. Jahrhunderts beschlossen die Templer, eine Kapelle an einem unauffälligen Ort zu errichten. Sie genossen ihren Sitz nicht allzu lange, denn bereits 1312 wurden die Aktivitäten des Ordens eingestellt und der Besitz in Chwarszczany wurde von den Johannitern übernommen. Im 15. Jahrhundert residierten dort mehrere Jahre lang die Deutschordensritter. Es ist sicherlich schwierig, ein anderes Gebäude zu finden, das gleich drei mächtigen Ritterorden gehört. Die Kapelle in Chwarszczany ist einzigartig auf der Welt. Um den Templerorden ranken sich viele Mythen und Legenden, weshalb das Gebäude in Chwarszczany viele Touristen anlockt.

23 Pomnik Lotników Litewskich w Pszczelniku

Denkmal für litauische Flieger in Pszczelnik Na trasie Myślībórz - Dębno, w lasach koło wsi Pszczelnik znajduje się pomnik poświęcony pamięci dwóch litewskich lotników Stasysa Girenasa i Stepasa Dariusia, którzy 15 lipca 1933 roku podjęli próbę przelotu bez lądowania z Nowego Jorku do Kowna na Litwie, na dystansie 7186 kilometrów. W pobliżu pomnika ustawiono przywiezioną z Muzeum Budownictwa Ludowego w Rumszyszkach na Litwie chatę żmudzką, w której umieszczono gabloty i eksponaty związane z tragiczną śmiercią lotników. Każdego roku w drugim tygodniu lipca organizowane są tu uroczystości związane z upamiętnieniem bohaterów.

Auf der Strecke Myślībórz - Dębno steht in den Wäldern in der Nähe des Dorfes Pszczelnik ein Denkmal zum Gedenken an die beiden litauischen Flieger Stasys Girenas und Stepas Darius, die am 15. Juli 1933 einen 7186 km langen Flug ohne Landung von New York nach Kaunas (Litauen) unternahmen. In der Nähe der Gedenkstätte wurde eine samogitische Hütte aus dem Volksbaumuseum in Rumsšišės, Litauen, mit Vitrinen und Exponaten zum tragischen Tod der Flieger aufgestellt. Jedes Jahr in der zweiten Juliwoche finden hier Gedenkveranstaltungen statt. zum Gedenken an die Helden.

24 Ogród Dendrologiczny w Przelewicach

Dendrologischer Garten in Przelewice Ogród Dendrologiczny Przelewice to perła przyrodnicza Pomorza Zachodniego i jeden z najcenniejszych obiektów przyrodniczych w Polsce. Bogata kolekcja drzew i krzewów ze strefy klimatu umiarkowanego całego świata na powierzchni 30 ha przyciąga tysiące turystów. W odbudowanym w 2006 roku XIX - wiecznym pałacu mieszczą się sale konferencyjne, szkoleniowe, laboratoria i pokoje gościnne. Ogród organizuje seminaria, szkolenia i konferencje w zakresie m.in.: zachowania różnorodności biologicznej gatunków, ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, pielęgnacji terenów zieleni itp.

Der Dendrologische Garten von Przelewice ist eine Perle der Natur in Westpommern und eines der wertvollsten Naturgebiete in Polen. Die reiche Sammlung von Bäumen und Sträuchern aus den gemäßigten Zonen der ganzen Welt auf einer Fläche von 30 Hektar zieht Tausende von Touristen an. Der 2006 rekonstruierte Palast aus dem 19. Jahrhundert beherbergt Konferenz- und Schulungsräume, Labors und Gästezimmer. Der Garten organisiert Seminare, Schulungen und Konferenzen zu Themen wie: Erhaltung der Artenvielfalt, Schutz des Kultur- und Naturerbes, Pflege von Grünflächen usw.

25 Kaplica w Myślīborzu Myslīborz-Kapelle

Mieszczą się w zabytkowej, XV-wiecznej gotyckiej kaplicy św. Ducha Muzeum Pojezierza Myślīborskiego prowadzą szeroką działalność wystawienniczą, a także kulturalną. Placówka posiada cztery działy: Myślībórz we wczesnym średniowieczu, Z dziejów Myślīborza, Historia i etnografia oraz Galeria , w których podziwiać można przedmioty pozyskane z odkrywek archeologicznych prowadzonych we wczesnośredniowiecznym grodzisku oraz odkrywek nowszych. Nie brakuje również pozyskanych eksponatów z wieków XVIII-XX. Odbywają się tu także zajęcia muzealne dla dzieci i młodzieży z zakresu sztuki i historii. Muzeum prowadzi szeroko zakrojoną działalność edukacyjną.

Das Museum der Seemplatte in Myślībórz, das in der historischen gotischen Heiliggeistkapelle aus dem 15. Jahrhundert untergebracht ist, bietet ein breites Spektrum an Ausstellungen und kulturellen Aktivitäten. Die Einrichtung besteht aus vier Abteilungen: Myślībórz im Frühmittelalter, Z dziejów Myślīborza, Historia i etnografia und die Galerie, in der Objekte aus archäologischen Ausgrabungen in der frühmittelalterlichen Festung und aus neueren Ausgrabungen zu sehen sind. Es gibt auch eine Fülle von Artefakten aus dem 18. bis 20. Jahrhundert. Hier finden auch Museumskurse für Kinder und Jugendliche in Kunst und Geschichte statt. Das Museum führt umfangreiche pädagogische Aktivitäten durch.